

ناموسمان نه چي! (کورتہ چيروک)

rahmayub@yahoo.de

ناژوان و سهرشيو که خوشکن و دوو سئ سائیک نه بی مه مکيان ده سگره بووه * رۆژانه له کۆلان له گه ل دهسته کچه هاوړیکانیاں یاری و گالته و گه پ و کووړینی ده کهن و سهر ریگا به کووړان ده گرن و مه ته له کیان پیندا ده دان. نه مه کار و پیشه ی دووانیوه رۆیا نیانه. نه م دوو خوشکesh ههر وهک باقی هاوړیکانیاں ههر که نه خویندنگا دینه وه ههر کامه یان ده چنه وه مال و کیف و کتیبه کانی مه کته بیان فریده ده نه گۆشه یه کی ژووره که یان و به په له پروسکه بی نه وه ی دستیان بشون نان و

چای نیوه رۆیاں ده خون و هه م دیسان ده چنه وه ژووره که یان و ساکی ورده واته کچینییه کانیان له شانیاں ده کهن و ده چنه وه کۆلان بۆ لای هاوړیکانیاں تا نیواره. زور جار شه و درهنگان ده گه ریته وه مال. هه ندیک جار له حیوه ت خیرا چوونه دره وه دا هینده به په له نان و چاکه یان نه خون که باوکیان هاواری لی په یدا ده بی و لییاں نه که ویتته پرته و بۆله و به ورته ورت له بهر خو یه وه نه تی، ده فهرموو له به یانییه وه خه ریکی سازکردنی نه م خون و خواردنه م و نه وانیش ناوا به بی منه ت و له توئی چوند خووله کدا هه تی ده لووشن و ده رۆن. نه و جار روویان تی ده کا و پییاں نه تی ده رۆله خو نیوه به ناشوکی نه بی خوینده وارن، نانه که تان به هیواشی و نیسراحت و له سهرخو بخون با لانیکه م خواردنه که به پشتتانا نه رواته خوار، خو رۆله نیوه هینده به په له ده یخون ناچیتته سکتان، نه چیتته پشتتان! نه وانیش به باوکیان پیده که نن و گالته ی پی نه کهن و خودا خودایانه زوو پاروی نان بخون و برۆن. نیتر باوکیک که نه خوینده وار بی و ته واری رۆژ له ماله وه چه پس و خه ریکی کاری ناوما ل بی، ههر نه وه نده ی تی ده گات، چوو زانی که له ش قتووی خالی نییه که ههر جار و خواردن له قووړینیکی نه و قوتووه بووه ستیتته وه. باوکیان ته نانه ت وشه یه کیش نازانیت بخوینیتته وه و نه ژماردن و نه خویندنه وه ی سه عات و کاترمیر و نه هیچی دیکه، هه موو ژیا نی له کوونجی ماله وه بووه و کاتی خوی دایکی نه یه یشتووه بخوینیت. ناخر نه وکات خویندن بۆ کووړ عه یب بوو و ههر چی باوکی و تبووی، واته باوه گه وری ناژوان و سهرشيو به دایه گه وریانی و تبوو، ژنه که با نه م کووړه ش (باوکی ناژوان و سهرشيو) وهک من بی سه واد نه بی ت و با بیخه ینه بهر خویندن، دایکی گوئی پی نه دابوو و وتبووی نه ی سبه ینی ولامی دهر و دراوسئ چی بده ینه وه؟ نه ی ولامی خوا چۆن به ینه وه، کووړ به یه ینه بهر خویندن؟ نا شتی وا له من و کووړی من ناوه شیتته وه، سبه ینی نه چیتته مائی ژنه که ی و مال و مندا لاری نه بی فیتر بیت، نه وه کچه کان نه خونین و نیتر زیاترم ناوی منیش، نه مه قسه ی دایکی بووه! نیتر نه وه بوو ههر وا به نه خوینده واری مابوو وه و تا شوی به م ژنه (دایکی ناژوان و سهرشيو) کردبوو و مایان پیکه وه نابوو و نیستاش دوو کچ و کووړیکان هه یه. ناژوان و سهرشيو ههر دوو کچه که ده خونین و دایکیان زوریان پیوه نه نازیت و باوکیشیاں وهک پیشه ی هه موو باوکیک نه مرئ بۆ کچه کانی و دایمه کاره خراپه کانیان لای دایکیان و دهر و دراوسئ بۆ پاسا و ده کات. کووړه که ش که سمکوی ناوه به حوکی دایکیان که سهرپه رشتی ماله بوی نییه بخوینئ و نه بی ت وهک چاره نووسی باوکی بیته مآلدار و ماوه یه کی تر کچیکی سه گباب دیتته خوازینی و نه بیات، نیتر بۆ بخوینئ؟ نه مه قسه ی دایکیه تی.

دیسانه وه نیوارییه و هه وا به ره و تاریک بوون نه روات و ناژوان و سهرشيو هیشتا نه هاتوونه ته وه مال، وهک زور رۆژانی دیکه. دایکیان که هیلاک و ماندوو له دووکان و کار و کاسپی گه راوه ته وه به ته مایه هه ندیک باخچه که خاوین کاته وه و توژیک ناو به گوول و ته ره تیزه و شویت و په یحانه کاندای بکات، چوونکه نه مرؤ هه وا زور گهرم بووه و

باخچه که بی ناوه. نهوجار دووشیک بگری و پاش نانی ئیواری زوو بنویت، چوونکه بهیانی نه بییت زوو پرواته دهر. سبهی نه بی پیش کردنهوی دووکان هه ندیک کار و باری دیکه ی هه یه جی به جییان بکات و به ته مابوو داوا له کچه گه وره که ی واته ناژوان بکات که سبهی نه چیتته وه بو خویندنگا و یارمه تی دایکی بدات و بروات دووکانه که بکاته وه تا نه م کاره کانی ته واو نه کات. به لام خو نه ناژوان و نه سه رشیو هیچیان نه هاتوونه وه مال تا ئیستا و نازانیت تا که ی نه بییت ماتلیان بیت و له بهر خو یه وه ههر به سه ر میرده که یدا پرته و بو له یه تی و نه ئی من وتم با یه ک له کچه کان نه خوینن و یارمه تی من بهن له کار و کاسبی و دووکانداری دا، پیاوه که تو ههر ده له ی نه بییت بخوینن و ههر پاساوی نه م خویندنه یان ده که ی!

کاتی خواردنی شه وه و باوکی مال که له سه ر سفره ماوه ته وه و نه ویش ماتلی کچه گانه بیته وه و پارووه نانی بخون، نه ئیت، وه یش، جا من چوون دینم کچه گانم به نه خوینده واری به میننه وه، نه ی سبه ینی که پیاویان هیئا، مال و مندال چوون به خیو که ن؟ نهوجار کوا نه وه کیشه یه تو هه ته، به یانی سمکو به ره له دووکان داینی تا کاره کانت ده که ی و نهوجار بینیره وه مال. دایکی مال دهنگی بهرز نه کاته وه و نه ئی چوون شتی وا نه بی؟ من سبه ینی سمکو به ره م بو دووکان، نه ی دهر و دراوسی دووکانه گانم چیم پی ده ئین؟ نه ی تو نازانی حاجی نه جبه یی دراوسی دووکانم دوو کچی لات و به ره لای هه یه و نه وانیه چاویان سمکو بگری و دهستی بو بهرن؟ نه ی نه م نابروو چوونه چوون سبه ینی بکرمه وه؟ نه ی بیجگه له مانه، پاشان له دووکانه وه چوون به ته نیا به ره و ماله وه بینیره وه؟ نه ی چه تیوه سایق تاکسییه ک بیرفیننی و دهستی بو دریز کات، هاوار بو کوئی به رین تازه و دووا؟ خو که س نییه له گه ئی بینیره وه و باوه ریشم به که س نییه کووره زه عیفه یه کی عازهب به مه دهستیان. به لکوو زوو خوازینی که ریک بیت و پرواته ماله ژن و نه کوئمان بیته وه! کوور له مالدا وه ک باری زیاد ی وایه، نابروو و شه رهی من له کایه دایه، چوون یاری به شه رهی و نامووسم ده که م؟ جا سبه ینی که نابرووم چوو مه گهر مه کم بیرم*!!

سمکو که نه م قسانه ی دایکی نه بیست و دئی به خو ی دانمه ا و شه رمی له دایکی ده کرد، سه ری داخستبوو و به شه رم و نه فاس نزمیه کی زوره وه به خیرایی وه ک نه وه بیه ویت قسه یه ک که دئی گرتوو له کوول خو ی بکاته وه به حاله تیکی عه سه بییه وه وتی، ده ی دایه گیان نه گهر منتان نه ده بیست بوچی درووستتان کردووم؟ خو منیش بنیچه وام*، بو بی ریزیم پی ده که ن؟ ناشینن بخویننم و بچمه لای رفیقه گانم و یاریان له گه ل بکه م و نه مه چیه کوورم، نه ی بوچی بو ناژوان و سه رشیو هیچ نائین و نه وه نیزیک نیوه شه وه نه هاتوونه وه، نه مه چیه نه وان کچن. سمکو نه مانه ی وت و دئی پر بوو و به په له له سه ر سفره که رای کرد و بی نه وه ی سفره که کو بکاته وه و قاپه کان بشوا، چووو ژوره که ی و له پشته وه ده رگای له سه ر خو ی داخست، با که س نه چیتته ژوو.

باوکی که دئی بو سمکو سووتابوو و خو ی نه م نازار و بی حورمه تیانه ی به دریزایی ته مه نی خو ی چیشتبوو، به به زه بییه که وه وتی ده نه ری ژنه که راست نه کات، با سمکوش به دهردی من نه چیت و بی سه واد نه مینیتته وه، زوره یی رفیقه کانی نه خوینن، ههر تو و چه ند ژنی دیکه ن، ناهیلن کووره کانتان بخوینن. تخوا نه مه وه زعه منی تیام؟ نا ته واوی روژ له ماله وه م وه ک کویر وام، خو سه وادی هیچم نییه و بوخوم خه ریکی کاری ناو مالم و به دهردی خو مه وه نه تلیمه وه به م روژگاره، ده ی با سمکو وه ک منی لی نه یات. زور له و پیاوانه ی هاو ته مه نی من که شویان کردوو، خویندنه وه فیر بوون و ژنه کانیان له گه ل خو یان ده یانگین و سه عات و نه نگوستیله و که واپانتوئیان بو ده کین و بو شوینی خوش خوش له گه ل خو یان ده یانبه ن و نه توش ژنی و نه وانیش ژن، منی خیره دیویش پیاوم و نه وانیش پیاو. ده ی من به دهردی خوم هه لکوورماوم و ته حه موولی نه م ژیا نه ده که م، ده با ههر هیچ نه بییت چاره نووسی کووره که مان، سمکو، نه بی به چاره نووسی منه وه. لانیکه م نیزنی بده بخویننی و با بچیتته دهره وه و هه ندیک بای بانی خو ی با و

چوار کووری رفیقی خوی بیینی و با کچیکیش بنا سیت، چیبیه خو نه میش لاه و با چاوی بکریتهوه و سبهی شوی کرد و چووه ماله ژن، با زوو نه توری و بیتهوه. با توری شت له هاوته مه نه کانی له دهرهوه فیبر بی، خو به ناشوگری نالییم من هیچ نازانم فیبری سمکوی کم، با له خه لکی دیکه و کوورانی هاوته مه نه خوییهوه شت فیبر بی...! با دوو کچیش بیینن و سبهی یه کیک بزانی نیمه کوورمان هه یه و بین بو خوازیینی و داواکاری! یا نه تهوی کووره کت به قهیره یی بمینی و بترش؟

نالهم قسانه یا بوون که ناژوان و سهرشیو هاتنهوه مال. خواردن هه مووی سارد بوونهوه و هه موو نانیان خواردوهو بیجگه لهم دوو کچه و سمکوش که تورا و نانی بو نه خورا، "باوکی بمری" باوکی له بهر خوییهوه نه لی. نهوجار سهری بهرز نه کاتهوه و دهیهویت لیپرسیینهوه له کچهکان بکات که بوچی دیسان درهنگ وهخت هاتوونهوه مال، بهلام دایکیان که قسه کهری مالهوه یه و تا نهو هه بییت کس بو ییبه قسه بکات، لیی پرسین که له کوی بوون و بو وا درهنگ هاتوونهوه مال؟ ناژوانی کچه گه وره که بهینی په نه کانی به دووکه لی جگه ره زهره هه لگه پراون بی نهوه زور گوی به پرسیاره که ی دایکی بات، رووی کرده باوکی له سهر سفره که و لیی پرس، نه ری بابیه هیچت بو داناوین بیخوین؟ زورمان برسیه. دایک که هیشتا ماتلی و لامه که ی خوی بوو وتی، مادام هینده بی گوی، نه مشه و بوت نیبه نان بخوی و سبهینیش ناچیتهوه خویندن، له دووکان نیشم پینته و نهوجار رووی کرده سهرشیو و پرس تۆ و لامت چیبیه؟ تۆش نه تهوی وهک خووشکه گه وره کت بی نه ده بی بکه ی؟ سهرشیو که هه ندیک له دایکی نه ترسا، وتی نا دایه گیان له گه ل رفیقه کانمان بووین و ماتیکی تازه بوونه دراوسیمان، دوو کووری جوانان هه یه، من و ناژوان و هاوریکانی دیکه مان دهوریانمان دابوو، به لکوو بیانکه یه رفیقی خو مان، بو یه وه درهنگ که وتین. دایکیان که نه مه ی بیست، وتی نای خوا هاوار ناخر زه مانه، ناخر نه مه چ بنه ماله یه کن بوونه دراوسیی نیمه، که کووره کانمان تا درهنگ وهخت له دهرهوه له گه ل کچان کایه و یاری ده سله ملانی ده که ن؟ ناژوان که ورده ورده دهستی کردبوو به خواردنه سارد بووه که بی نه وه ی کوی به دایکی بدات که خواردنی نه مشهوی لی قه دهغه کردبوو، له سهر سفره که وه دهنگی بهرز کردهوه و به دایکی وت، دایه گیان دنیا گوراوه، ههر تۆ کووره کت له جهوت کوون نه شاریتهوه، خه لکی دیکه پینشکه وتوون و له بیری داهاتووی کووره کانماندان و ریگای چوونه دهرهوه یان پی ده دن، خو هه موو کس وهک تۆ نین و زه مانی کۆن به سهر چووه!

لهو کاته دا باوکه داماره که یان که ده سه سیریکی له سهری پیچابوو و ههر پیشی به خویدا دهردهوه ناخیکی هه لکیشا و وتی کچهکان پیش نیوه منیش ههر نهو باسه م بوو له گه لی، وتم ژنه که با سمکو بچیته دهرهوه و نیزنی به بخوینن، بهلام خو هیچ ناچی به گوی نه ژنه دا، ته نانهت ناماده نیبه سبهی بیبات بو دووکان و چهند سعاتی دووکانه که ی به دیارهوه به جی بیلی، له ترسی کچهکانی حاجی نه جیبیه و ژنه سایق ته کسی و نازانم کی و کیی ترا ناخر با نهو کووره دلی نه شکنی نه وهتا نه مشه و له داخی قسه ناخوشه کانی دایکی چۆته ژوره که ی و دهرگای له خوی داخستوه و حاجه ته کانیشی نه شت، هه موو نه بی بوخوم بیکه م! سهرشیو کچه چکۆله تره که به باوکی وت، ده ی قه ی ناکا بابیه گیان، نه مشه و تۆ و سمکو پشوویه ک بدن، من و ناژوان سفره که کۆ نه که یه وه و زهره کانیش نه شوین، به یانیش بوخو مان له گه ل سمکو قسه نه که یین و هه ندیک دلخوشی نه ده یه نه وه. باوکی په ربیه ناو قسه کانی سهرشیو و وتی جا من چون دینم کچه کانم قاپی بشون، سبهینن سمکو نه یان شوات. ناژوان هاته قسه و وتی نا بابیه گیان قه ی ناکا، نیمه نه مشه و نه یان شوین، خو کس نامانیینی و لیمانگه ری، به لکوو دایه ش رازی بی به وه ی که نیزن بات به سمکو، ده ست بکا به خویندن. دایکیان که کچه بچکۆله که ی خوش دهویست، بهلام له ناژوان تووره بوو، پینشتریش زوری بیر لهو بابته ی خویندنی سمکو کردبووهوه و قه ناعه تی به خویندنی کور و چوونه دهرهوه ی له ماله وه ی نه هیتابوو و بو ی

ههزم نهدهکرا. بهلام نهمشهو وهک شتیک ههندیک جیاواز بوو، بویه پرووی کرده سهرشیو و وتی نهگهر وهعدم پئ بهیت که له مهکتبه له دهرهوهی مالیش، له کۆلان و شهقام ناگات له براکهت دهبن، نهوه سمکۆ نهتوانی سالی داهاتوو ناو بنووسی بۆ خویندن، نهبن به ههردووکتان ناگاتان له براکهتان بن، قسهی سووک نهیاتهوه سهرمان و من تهحهموولی نابروو چوونم نییه، جا مهگهر سهری خۆمان ههنگرین و لهشاره برۆین، نهگهر قسهمان بیتهوه سهر. هیشتیکی وهکوو شهرهف و نامووس نییه لهم سهردهمه. بۆ دایک هیج لهوه ناخۆشتر نییه که کوورهکهی قسهی نامووسی بییتهوه سهری و پیش شوو کردن لهگهڵ کچان تیکهڵ بن. وهعدم پئ دهن ههردووکتان به باوکیشتانوه، که ههر بۆی نهپارینهوه، سبهیرۆژ قسهمان نایاتهوه سهر؟ ههر سیکیان وهعدی پئ دهن و نهویش رازی نهبیت و نهئ کواته سمکۆی کوورمان نهتوانیت سالی داهاتوو بخوینتی! ئیتر بهمجۆره دایکی سمکۆ دئی نهرمتر نهبیتهوه و نهمه ههنگاوه یهکهمهکانیهتی بۆ نهوهی دونیا بهس به رهش و سپی نهبینی و دئی بکاتهوه بۆ نهوهی نه راستیه قهبوول بکات که کووران و باوکانش دئیان ههیه و مافی خۆبانه لهم نیزامه ژنسالارهدا وهک مروّف و بنیچهوا سهر بکرین. لهم ناخرانهدا له تلویزیۆن کووران خۆیان نیشان دهن که خهریکی رهقس و سهمان و تهناهت کووریکی پیشاندهدا که گۆرانی نهخویند! نهمش بهرهو نهوه دهچ که جیهانی دایکسالاری بهرهو لاوازی و یهکسانی بروات و پیاوانیش ههندیک به مافه رهواکانی خۆیان که ژنسالاری ژیر پینی ناو، بگهن و ماسکولینیزم پهره بستینیت و پیاوان و کوورانی ماسکولینیت و پراي کۆمهتیک له ژنانی یهکسانیهواز رۆژ لهگهڵ رۆژ بهریان زیاتر دهبیت و زیاتر دینه ریزی نهم خهباتهوه له دژی نیزامی بیرهجم و نایهکسانی ژنسالاری!!

- له کوردهواریدا که کووران بهرهو بائغی دهچن و تووکی دهمووچاو دهر دینن، پیمان دهئین سمیلیان گووگره بووه یا خهریکه گووگره نهبیت و به کچانیش دهئین مهکیان خهریکه دهسگره ببیت یا دسگره بووه، واته بائغ بوون و کاتی کچینی و کوورینیانه!
- پیاو که نابرووی چوو نهئ مهگهر سمیلیم بتاشم، ژن نهئ مهگهر مهکم بپریم!!
- بنیچهوا، پیچهوانه بنییادهم یا بنی آدم. له کۆمهنگای پیاوسالاریدا بنییادهم باوه و لهم کۆمهنگایه من دروستم کردوو، ژنسالارییه و بنیچهوا باوه!!